

“HUQUQ.AI” LOYIHASI HAQIDA

Hamrayev Abdufattoh Azizbekovich

SamATI (Samarqand Aggroinnovatsiyalar va Tadqiqotlar Instituti)

IT-huquq (LegalTech), Ijtimoiy innovatsiyalar.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.20336766>

Maqsadli auditoriya: Fuqarolar (ayniqsa chekka hudud aholisi, yoshlar, ayollar va pensionerlar), yuridik talabalar va advokatlar.

2. Muammoning bayoni (The Problem)

Bugungi kunda O'zbekiston aholisining qariyb 50% qismi o'z huquqiy bilimlarini past deb baholaydi. Asosiy to'siqlar:

- Murakkab til:** Amaldagi qonunchilik bazalari (masalan, Lex.uz) professional yuristlar uchun mo'ljallangan, oddiy fuqaro uchun til qiyinlik qiladi.
- Resurs yetishmovchiligi:** Chekka hududlarda malakali yuridik maslahat olish imkoniyati cheklangan.
- Vaqt va xarajat:** Advokat maslahati qimmat va uzoq vaqt talab qilishi mumkin.

3. Loyihaning yechimi (The Solution)

Huquq.AI — bu sun'iy intellekt (AI) texnologiyasiga asoslangan mobil ilova bo'lib, u virtual yuridik konsultant vazifasini bajaradi.

- Chat-bot interfeysi:** Foydalanuvchi o'z muammosini oddiy tilda yozadi.
- Soddalashtirish:** AI qonun matnlarini xalqchil tilda tushuntirib beradi.
- Gibrid tizim:** Oddiy savollarga AI javob beradi, murakkab keyslar avtomatik ravishda reytingli advokatlariga yo'naltiradi.
- 4. Loyihaning afzalliklari va innovatsionligi**

Xususiyat	Mavjud tizimlar (Lex.uz, seminarlar)	Huquq.AI
Qulaylik	Kompyuter/Idorada	Har doim cho'ntakda (Mobil)
Til	Rasmiy/Yuridik	Soddalashgan o'zbek tili
Tezlik	Qidiruv va tahlil vaqt oladi	Bir necha soniya ichida
Integratsiya	Faqat ma'lumot beradi	AI + Jonli advokat xizmati

5. Kutilayotgan natijalar (Impact)

- Ijtimoiy:** Aholining huquqiy savodxonligi oshadi, korrupsiyaga qarshi immunitet shakllanadi.
- Iqtisodiy:** Fuqarolarning bepul yoki arzon maslahat olishi orqali ortiqcha xarajatlari tejaladi.
- Kasbiy:** Advokatlar uchun yangi mijozlar oqimi va tayyor tahliliy baza yaratiladi.